

ALMINNELIGE FORRETNINGSVILKÅR

FOR

HANDEL MED FINANSIELLE INSTRUMENTER MV. GJENNOM SPAREBANK 1 HELGELAND

Basert på standardutarbeidet av Verdipapirforetakenes Forbund

Versjon - januar 2021 og desember 2022

Disse forretningsvilkår ("Forretningsvilkårene") er basert på norsk lovgivning og lovgivning innen EU og EØS-området som verdipapirforetak er forpliktet til å følge. Vilrårene erstatter i sin helhet tidligere versjoner av forretningsvilkårene.

SpareBank 1 Helgeland («Banken») tilbyr investeringstjenester til sine Kunder i forretningsområdene Personmarked og Bedriftsmarked. Dette dreier seg om investeringstjenester knyttet til verdipapirfond. Banken yter i tillegg investeringstjenester i samarbeid med SpareBank1 Markets. Disse Forretningsvilkårene gjelder for de investeringstjenester som tilbys av Bankens forretningsområder Personmarked og Bedriftsmarked. For de investeringstjenester som tilbys i samarbeid med SpareBank 1 Markets gjelder egne forretningsvilkår.

Banken sine Kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg når Kunden etter å ha signert Kundeavtale eller etter å ha mottatt vilrårene, inngir ordre, inngår avtaler, mottar investeringsrådgivning eller forøvrig benytter seg av de investeringstjenester som omhandles av disse Forretningsvilkårene.

1 KORT OM SPAREBANK 1 HELGELAND

1.1 Kontaktinformasjon

SpareBank 1 Helgeland
Organisasjonsnummer: 937 904 029
Postadresse: Postboks 68, 8601 Mo i Rana
Telefon: 751 19 000
E-post: kundeservice@sbh.no
Hjemmeside: www.sbh.no

1.2 Kommunikasjon med Banken

Kundens skriftlige henvendelser skal sendes pr epost, brev, eller annen elektronisk kommunikasjon til den enhet i Banken eller kontaktperson som er rette mottaker. Dersom Kunden ikke vet hvem som er rette vedkommende for henvendelsen, må Kunden kontakte Banken ved å benytte kontaktinformasjon over.

Kommunikasjon mellom Banken og Kunde foregår på norsk. SMS kan ikke benyttes som kommunikasjonsmiddel ved handel i verdipapirfondsandeler eller andre finansielle instrumenter.

Versjon: November 2023

1.3 Hvilke tjenester Banken har tillatelse til å yte

Banken sine investeringstjenester og investeringsvirksomhet omfatter følgende konsesjonsbelagte tjenester:

1. mottak og formidling av ordre på vegne av Kunde i forbindelse med et eller flere finansielle instrumenter
2. investeringsrådgivning,

Banken vil også tilby følgende tilknyttede tjenester:

1. oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter,

Banken har også tillatelse til å opptre som forvalter i andelseierregister for verdipapirfond i medhold av verdipapirfondforskriften § 13-2 første ledd, jf. Verdipapirfondloven § 4-10 fjerde ledd, og i andelseierregister som er innført i Verdipapirsentralen ASA (VPS) eller annet norsk verdipapirregister, i medhold av verdipapirregisterloven § 6-3 første ledd.

Av de ovennevnte tjenester vil følgende tjenester kunne utøves gjennom Bankens investeringstjenestevirksomhet i forretningsområdene Personmarked og Bedriftsmarked:

- mottak og formidling av ordrer på vegne av Kunde i forbindelse med et eller flere finansielle instrumenter (ordreformidling),
- investeringsrådgivning.

Banken kan ha ansatte som ikke driver med investeringsrådgivning, men som kun formidler generell informasjon om bankens produkter og tjenester til Kunden. Kunden må være oppmerksom på at samtale med informasjonsgiver ikke er å anse som investeringsrådgivning.

Banken er en del av SpareBank 1-samarbeidet, og gjør oppmerksom på at Banken yter ikke-uavhengig investeringsrådgivning etter de betingelser som er oppstilt i lovgivningen. Deler av Bankens rådgivning tar derfor utgangspunkt i produkter som er tilrettelagt eller produsert av banker og andre selskaper innenfor nevnte samarbeid, og Banken vil primært søke å finne egnede produkter innenfor dette produktspekteret. Bankens investeringsråd vil derfor være basert på begrenset antall produkter og tilbydere. Banken gjør av den grunn oppmerksom på at det kan være flere produkter som kan fylle kundens investeringsbehov, og at Banken ikke nødvendigvis vil presentere alle egnede produkter gjennom vår investeringsrådgivning. Banken har likevel en selektiv åpen arkitektur når det gjelder foretakets produktutvalg. Det vil si at Banken har et bredt produktutvalg tilgjengelig for foretakets kunder. Kunder vil ikke få tilbud om periodisk egnethetsvurdering uten at dette er særskilt avtalt.

1.4 Tilsynsmyndighet

Banken står under tilsyn av Finanstilsynet. (Org.nr: 984851006). Adresse: Revierstredet 3, 0151 Oslo. www.finanstilsynet.no

2 HVA FORRETNINGSVILKÅRENE GJELDER

Forretningsvilkårene gjelder for ordreformidling og investeringsrådgivning, samt slike tjenester vedrørende transaksjoner i instrumenter beslektet med finansielle instrumenter. Der Kunden har behov for andre finansielle investeringstjenester enn de nevnte, vil det skje en henvisning til andre forretningsområder i SpareBank 1 Helgeland-konsernet. Det finnes særskilte vilkår for investeringstjenester som utøves i andre deler av konsernet, herunder SpareBank 1 Markets.

Ved eventuell motstrid mellom avtaler, inkludert Kundeavtalen, og Forretningsvilkår skal avtalene ha forrang. Forretningsområdene skal følge regler for god forretningsskikk.

3 INTERESSEKONFLIKTER

Banken er forpliktet som verdipapirforetak å treffe egnede forholdsregler for å unngå at det oppstår interessekonflikter mellom Banken og Kunder, og Kunder imellom, herunder konflikter som følge av vederlag fra andre enn Kunden eller av verdipapirforetakets godtgjørelsesordninger.

Banken har retningslinjer for å håndtere og forebygge interessekonflikter. Retningslinjenes formål er å sikre at virksomhetsområdene i Banken opererer uavhengig av hverandre slik at Kundens interesse ivaretas på en tryggende måte. Dersom tiltakene etter lovgivningen med forskrifter ikke med rimelig sikkerhet hindrer risikoen for at Kundens interesser blir skadelidende, skal Banken tydelig opplyse Kunden om mulige interessekonflikter, og om de tiltakene som er truffet for å redusere denne risikoen. Banken kan ikke yte investeringstjenester eller tilleggstjenester overfor Kunden før Kunden har fått slike opplysninger.

Bankens organisering, samt de særskilte taushetspliktbestemmelser som gjelder, kan medføre at ansatte i Banken som har kontakt med Kunden ikke kjennertil eller kan være forhindret fra å benytte informasjon som foreligger i Banken selv om informasjonen kan være relevant for Kundens investeringsbeslutninger. I enkelte tilfeller vil Kundens kontaktperson(er) i vedkommende forretningsområde ikke ha anledning til å utøve rådgivning med hensyn til bestemte investeringer.

4 LYDOPPTAK OG DOKUMENTASJON

I den grad Banken gjennomfører nettmøter eller andre digitale møter i tilknytning til ytelse av investeringstjenester, herunder telefonsamtaler/nettmøter som er ment å føre til at det ytes investeringstjenester, vil det bli foretatt lovpålagt lydopptak av telefonsamtaler, nettmøter eller andre digitale møter. Ved digitale møter vil opptaket kunne inkludere bilde. Banken er dessuten pålagt å skrive referat fra personlige møter med tilsvarende innhold.

Lydopptak og annen dokumentasjon som referater, epost, sms ol. vil bli oppbevart av Banken i en periode som samsvarer med gjeldende lovgivning beregnet fra opptaksdag, og vil normalt bli slettet etter utløpet av den pålagte oppbevaringstiden. Lydopptak med den enkelte kunde vil kunne gjenfinnes ved søk blant annet på tidspunkt for samtalen, inngående og utgående telefonnummer og ansatt i Banken som deltok i samtalen.

Banken kan bli pålagt å utlevere lydopptak til offentlig myndighet og andre som kan kreve dette i samsvar med lov. I tillegg vil lydopptak kunne bli utlevert til Finansklagenemda, blant annet i forbindelse med behandling av klagesaker for Kunden. Banken vil på etterspørsel fra Kunden gjøre lydopptak og annen dokumentasjon tilgjengelig for Kunden. Kunden vil få nærmere informasjon om fremgangsmåte ved å ta kontakt med Banken.

5 KUNDEKLASSIFISERING

Banken har i henhold til lovgivningen plikt til å klassifisere sine Kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle kunder, profesjonelle kunder og kvalifiserte motparter. Det er gitt bestemmelser i lovgivningen om hvordan kategoriseringen skal skje. Banken vil informere alle kunder om i hvilken kategori de er klassifisert.

Klassifiseringen har betydning for omfanget av kundebeskyttelsen. Det stilles større krav til blant annet informasjon og rapportering til kunder klassifisert som ikke-profesjonelle enn til kunder klassifisert som profesjonelle. Videre har Banken i henhold til lovgivningen plikt til å innhente opplysninger om kunden for å vurdere om tjenesten eller det aktuelle finansielle instrumentet/produktet er egnet eller hensiktsmessig for kunden, henholdsvis egnethetstest og hensiktsmessighetstest. Klassifiseringen har betydning for omfanget av disse testene samt for vurderingen av hva som vil utgjøre «beste utførelse» ved gjennomføring av handler for kunden.

Kunder klassifisert som profesjonelle anses likevel for å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markedet, investeringsalternativ, handler og den rådgivning Banken yter. Profesjonelle kunder kan ikke påberope seg særskilte regler og vilkår som er fastsatt for å beskytte den ikke-profesjonelle kunde.

Kunden kan be Banken om å endre kundeklassifiseringen. For profesjonelle kunder som ønsker å bli behandlet som ikke-profesjonelle kunder må Banken samtykke i dette og avtale om dette må inngås mellom partene. Ikke-profesjonelle kunder som ønsker å bli klassifisert som profesjonelle kunder må oppfylle vilkår som er fastsatt i lovgivningen. Nærmere informasjon om fremgangsmåten ved omklassifisering, vilkår og om konsekvensene av omklassifisering kan fås ved henvendelse til Banken og er også tilgjengelige på Bankens nettsider.

SpareBank1 Helgeland har valgt å kategorisere alle sine kunder som ikke-profesjonelle. Det betyr at alle kunder av Banken har høyest mulig investorbekyttelse.

6 KUNDENS ANSVAR FOR OPPLYSNINGER GITT BANKEN, FULLMAKTER MV.

For å oppfylle kravene til å «kjenne sine kunder» etter hvitvaskingsregelverket, regelverket i verdipapirhandellovgivingen om å foreta egnethets- og hensiktsmessighetstest har Banken plikt til å innhente og vedlikeholde en rekke opplysninger om Kunden. Innhenting av Kundeopplysninger gjøres også for å oppfylle kravene til informasjon som kreves for transaksjonsrapportering og FATCA- og CRS-rapportering i henhold til internasjonale avtaler Norge er bundet av.

Kunden må ved etablering av forretningsforholdet meddele Banken personnummer/organisasjonsnummer/LEI, adresse, skatteland, telefonnummer, eventuelle

elektroniske adresser, eiere eller reelle rettighetshavere til juridiske personer, samt personer med ordrefullmakt. Fysiske personer skal oppgi sitt eller sine statsborgerskap. Kunden skal oppgi penge- eller bankkontoer og verdipapirkontoer i Euronext Securities Oslo (tidligere VPS) eller annet tilsvarende register. Eventuelle endringer i opplysningene skal straks meddeles Banken skriftlig.

Kunden forplikter seg videre til å gi Banken fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen finansiell stilling, investeringserfaring og investeringsmål som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter. Slik informasjon er nødvendig for at Banken skal kunne handle i Kundens beste interesse og gi råd om hvilke finansielle instrumenter det er egnet for Kunden å erverve, avhende eller fortsette å eie. Ved ytelse av investeringsrådgivning skal Kunden motta egnethetserklæring fra Banken. Egnethetserklæringen kan sendes til Kunden etter at ordre er inngitt dersom investeringsrådgivning er gjennomført ved fjernkommunikasjon.

Kunden forplikter seg også til å informere Banken dersom det skjer (vesentlige) endringer i opplysninger som tidligere er gitt. Kunden er innforstått med at Banken har rett til å foreta egne undersøkelser for å forsikre seg om at innhentede opplysninger er pålitelige. Banken er berettiget til å legge opplysningene gitt av Kunden til grunn for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet er egnet eller hensiktsmessig for Kunden.

Videre er Kunden innforstått med at dersom Banken ikke gis tilstrekkelige opplysninger, vil Banken ikke kunne avgjøre om tjenesten eller det finansielle instrumentet er hensiktsmessig eller egnet for Kunden. Ved investeringsrådgivning eller aktiv forvaltning vil Kunden da bli informert om at den aktuelle tjenesten ikke kan ytes. I forhold til de øvrige investeringstjenestene vil Kunden i slike tilfeller bli informert om at opplysningene gitt Banken er utilstrekkelige og at tjenesten eller det finansielle instrumentet da er å betrakte som uhensiktsmessig. Dersom Kunden på tross av slik advarsel fortsatt ønsker tjenesten eller det finansielle instrumentet, vil den likevel kunne bli gjennomført. Manglende eller ufullstendige opplysninger vil derved kunne redusere den investorbekyttelse Kunden ellers er berettiget til.

Kunden innestår for at egen handel og oppgjør skjer i samsvar med de tillatelser og fullmakter som måtte gjelde for Kundens handel med finansielle instrumenter. Kunden skal etter krav fra Banken dokumentere slike tillatelser og fullmakter. Dersom Kunden er et utenlandsk foretak, forbeholder Banken seg retten til på Kundens regning å kreve fremlagt en begrunnet juridisk uttalelse om Kundens tillatelser og fullmakter til å inngå den aktuelle handel.

Banken kan be om en oversikt over den eller de personer som kan inngi ordre eller inngå annen avtale knyttet til finansielle instrumenter eller som har fullmakt til å akseptere handler på vegne av Kunden. Handel eller aksept fra disse er bindende for Kunden med mindre Banken ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter.

7 RISIKO

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av de finansielle instrumenter avhenger blant annet av svingninger i finansmarkedene, og kan øke eller reduseres i verdi. Historisk avkastninger ingen garanti for fremtidig avkastning. Dvs. at historisk verdiutvikling og avkastning ikke kan benyttes som pålitelig

indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter.

Finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter kan ha ulik likviditetsgrad. Fordemest likvide finansielle instrumenter er det sannsynlig at man kan omsette instrumentet uten særlig påvirkning på kursen, mens det motsatte kan være tilfelle for mindre likvide finansielle instrumenter. For enkelte instrumenter kan omsetning være krevende å få gjennomført. For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumenter samt til den risiko som er knyttet til handel med ulike finansielle instrumenter vises det til informasjon på Bankens nettsider. Kunden må selv evaluere risikoen forbundet med det aktuelle instrument og marked.

Når det gjelder det enkelte fonds risiko og avkastningsforventning, er dette beskrevet nærmere i fondets KID dokument som Kunden skal ha gjort seg kjent med. KID dokumentene ligger tilgjengelig på www.sbh.no eller via Fondshandel i Kundens nettbank/mobilbank. Fondene forvaltes ikke av Banken, men av forvaltere tilknyttet den enkelte fondsleverandør.

Kunden bør avstå fra å foreta investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter dersom Kunden selv ikke er innforstått med den risiko som er forbundet med slik investering eller handel. Kunden oppfordres til å søke råd hos Banken og andre relevante rådgivere og, etter behov, søke utfyllende informasjon i markedet før Kundentarsin beslutning

Alle handler Kunden gjennomfører etter at det er innhentet råd fra Banken skjer på Kundens eget ansvar og etter Kundens eget skjønn og avgjørelse. Banken garanterer ikke for noe bestemt utfall av en Kundes handel.

Kort om egenskaper og risiko knyttet til verdipapirfond

Et verdipapirfond er en «portefølje» av ulike finansielle instrumenter, eksempelvis i aksjer og/eller obligasjoner. Fondet eies av alle som sparer i fondet, *andelseierne*, og forvaltes av et *forvaltningsselskap*. Det finnes ulike slags verdipapirfond med ulike investeringsstrategi og risikoprofil. Nedenfor følger en kort beskrivelse av de mest vanlige verdipapirfond:

- **Aksjefond** - et verdipapirfond som normalt skal investere minst 80 prosent av fondets forvaltningskapital i aksjer (eller andre egenkapitalinstrumenter) og som normalt ikke skal investere i rentebærende papirer.
- **Kombinasjonsfond** - et verdipapirfond som ikke defineres som et rent aksjefond eller rentefond. Et kombinasjonsfond kan ha en tilnærmet fast overvekt av aksjer eller rentepapirer, men andelen av ulike papirer kan også endres i løpet av fondets levetid.
- **Rentefond** - et verdipapirfond som skal plassere midler i andre verdipapirer enn aksjer. Rentefondene deles inn i obligasjonsfond og pengemarkedsfond.
- **Indeksfond** - et verdipapirfond som forvaltes relativt passivt i forhold til fondets referanseindeks.
- **Fond-i-fond** - et verdipapirfond som investerer sine midler i ett (eller eventuelt flere) underliggende verdipapirfond.
- **Spesialfond** - omfatter fond som ofte kalles hedgefond. Spesialfond forvaltes på en mer fleksibel måte enn alminnelige verdipapirfond. Spesialfond kan være fond med svært ulikt risiko- og beskyttelsesnivå. Dette kan innebære høy risikotaking. Spesialfond/hedgefond benytter gjerne investeringsteknikker som utstrakt bruk av derivater, shortsalg, lånefinansiering av investeringene og åpne valutaposisjoner. Andeler i spesialfond kan kun tilbys profesjonelle kunder. Dette innebærer at spesialfond verken kan markedsføres eller selges overfor ikke-profesjonelle kunder, og at dette gjelder uavhengig av om initiativet

kommer fra kunden eller foretaket. Spesialfond er under tilsyn av Finanstilsynet. Utenlandske hedgefond kan etter tillatelse av Finanstilsynet markedsføres i Norge overfor profesjonelle kunder.

Generelt om fond

Andelseierne får det antall andeler i fondet som tilsvarer andelen av den investerte kapital i forhold til fondets totale kapital. Andelene kan kjøpes og løses inn (selges) hos forvaltningsselskapet. Andelenes aktuelle verdi beregnes daglig av forvaltningsselskapet og baseres på kursutviklingen av de finansielle instrumenter som fondet har investert i.

En av ideene med et aksjefond er å plassere i flere ulike aksjer og andre finansielle instrumenter. Dette medfører at risikoen for andelseierne reduseres i forhold til risikoen for de aksjeeierne som plasserer bare i en eller i ett fåtall aksjer. Andelseierne slipper å velge ut, kjøpe og selge samt overvåke aksjene og drive annet forvaltningsarbeid rundt dette. For mer informasjon om verdipapirfond, se www.vff.no

8 RETNINGSLINJER FOR ORDREMOTTAK OG ORDREFORMIDLING

Disse Forretningsvilkårene gjelder, som nevnt, for de investeringstjenester som tilbys i forretningsområdene Personmarked og Bedriftsmarked. Dette er for tiden begrenset til formidling av engangstegninger, spareavtaler og ordre om innløsning i verdipapirfond. Retningslinjer knyttet til formidling og utførelse av ordre følger vedlagt.

Ordre fra Kunden kan initieres muntlig, skriftlig eller elektronisk, men vil først være bindende når avtale om tegninger signert og ordren har kommet frem til Banken med mindre annet er særskilt avtalt.

Ordre fra Kunden kan ikke gis via SMS.

Banken er ikke forpliktet til å formidle ordrer som antas å kunne medføre brudd på offentligrettslige lover eller regler fastsatt for den eller de aktuelle markeds plasser. Banken vil søke å sikre Kundens best mulig betingelser ved utførelse av mottatte ordre innenfor oppdragsperiodens varighet.

9 VILKÅR FOR BRUK AV DIGITAL FONDSRÅDGIVER

Investeringsrådgivningen som ytes via Bankens digitale Fondsrådgiver i Kundens nettbank/mobilbank skjer uten noen form for menneskelig interaksjon. Fondsrådgiveren hensyntar kun svarene Kunden gir når Kundens egnethet skal kartlegges. Det tas ikke hensyn til andre investeringer som Kunden måtte ha. Formålet med denne egnethetstesten er at Banken skal kunne ivareta Kundens interesser på beste mulig måte. Det er derfor viktig at Kunden gir korrekt, fullstendig og oppdaterte svar på spørsmålene som stilles i Fondsrådgiveren.

Investeringsråd som Kunden mottar av Fondsrådgiveren anses kun for å være egnet for Kunden på det tidspunktet rådet blir gitt. Det betyr at Kunden ikke mottar løpende oppfølging gjennom Fondsrådgiveren.

Fondsrådgiveren gir råd knyttet til en anbefalt portefølje som Banken mener er en egnet sparestrategi for Kunden, og som resulterer i et investeringsråd knyttet til ett eller flere bestemte verdipapirfond.

10 NÆRMERE OM TEGNING OG INNLØSNING AV ANDELER

Tegning og innløsning av andeler

Tegningstidspunktet (T+) foreligger når skriftlig melding med nødvendige opplysninger om tegningen er kommet inn til Banken, midler i samsvar med tegningen er mottatt og eventuell legitimasjonskontroll er foretatt. Melding om tegning av fondsandeler kan ikke gjøres betinget. Fondsandeler vil stå på en depotkonto i Kundens navn. Dersom tegningstidspunktet er før kl.09.45, vil kursberegning skje til andelsverdien dagen etter (T+1), med unntak av fond hvor kursberegning skjer to dager etter (T+2). Veksling av innbetaling til fond i annen valuta enn NOK skjer for andelseiernes regning og valutarisiko.

Innløsning foreligger når skriftlig melding med nødvendige opplysninger om innløsning er kommet inn til Banken. Melding om innløsning av fondsandeler kan ikke gjøres betinget. Innløsning kan gjøres i andeler eller beløp. Der det er antall andeler som innløses, vil beløpet som fremkommer på innløsningsblanketten være estimert. Reelt beløp fastsettes først når andelskurs mottas fra forvalter. Ved innløsning i beløp vil antall andeler som innløses som fremkommer på innløsningsblanketten være veiledende. Reelt antall andeler fastsettes først når andelskurs mottas fra forvalter. FIFU-prinsippet benyttes ved salg/bytte av andeler (først kjøpte andelene selges/byttes først). Dersom innløsning er registrert i Bankens handelssystem før kl.09.45, vil kursberegning skje til andelsverdien dagen etter, med unntak av fond hvor kursberegning skjer to dager etter (T+2). Veksling av utbetaling fra fond i annen valuta enn NOK skjer for andelseiernes regning og valutarisiko. Utbetaling for innløste andeler skjer normalt andre bankdag etter kursdato, og er i NOK. Ved inngåelse av uttaksavtale vil utbetaling fortsette så lenge det er fondsbeholdning tilgjengelig eller til avtalen sies opp/ophører. Ved innløsning vil Banken motregne utstående formidlingshonorar.

Verdipapirfondsandeler i Banken kan tegnes og innløses ved personlig henvendelse på ett av Bankens kontorer eller via Fondshandel i Kundens nettbank eller mobilbank. I Fondshandel i Kundens nettbank/mobilbank finnes blant annet fondsprospekt, nøkkelinformasjon for fond, (KID) sluttседler og informasjon om fondsbeholdning og markedsverdi, samt mulighet for å administrere spare- og uttaksavtaler. Det enkelte fondsprospekt er tilgjengelig på bankens nettsider.

Bytte av fond

Bytte av fond består av en innløsning og en påfølgende tegning. Et fondsbytte vil ta mellom seks og sju virkedager å fullføre. Det er antall andeler som innløses (byttes); det betyr at beløpet som fremkommer på tegningsblanketten er estimert. Reelt kjøpsbeløp fastsettes først når innløsningskurs bekreftes fra forvalter. Det vil gå 3-4 virkedager fra registrert innløsningsordre til registrert kjøpsordre. For fondsforvalter Odin Forvaltning skjer fondsbytte samme dag, kursberegning vil være lik som ved tegning. Det er en forutsetning at 100% av fondsbytte skjer innenfor samme forvalter. Innløsning i forbindelse med bytte kan bli ansett som en skattemessig realisasjon. Dette gjelder likevel ikke ved fondsbytte på aksjesparekonto.

Investorer med tilknytning til USA

Fond vil normalt ikke være tilgjengelig for investorer som er underlagt USAs jurisdiksjon. Dette gjelder blant annet investorer som er bosatt eller er skattepliktig i USA. Anmodning om tegning fra slike investorer vil bli avvist. Dersom det likevel skulle vise seg at Kunden er underlagt USAs jurisdiksjon, vil avtalen med Kunden kunne sies opp i henhold til oppsigelsesklausulen i kundeavtalen.

11 AVTALE OM FORVALTERREGISTRERING

Banken mottar, formidler og utfører ordre. Ved tegning i verdipapirfond vil Bankens formidle tegningen videre til relevant fondsleverandør. Utvalget av fondsleverandører vil til enhver tid være det som Bankens tilbyr.

Avtalen mellom Kunden og Bankens om at Bankens skal opptre som forvalter (nominee) på Kundens vegne innebærer at Kundens identitet ikke fremgår av det enkelte verdipapirfonds andelseierregister. Andelene er registrert i Bankens navn, som kundens representant.

Kunden er den reelle eieren av fondsandelene, og kundens beholdninger holdes atskilt fra eventuelle beholdninger Bankens selv eier i eget navn.

Fondene forvaltes ikke av Bankens, men av forvaltere tilknyttet den enkelte fondsleverandør.

Det foreligger prospekt, inkludert nøkkelinformasjon, for de verdipapirfond som til enhver tid kan handles gjennom Bankens. Prospektene, inkludert nøkkelinformasjon (KID), herunder vedtekter og investeringsmål, for det enkelte fond vil være tilgjengelig hos forvaltningsselskapet, på Bankens nettsider og via Fondshandel i kundens nettbank/mobilbank. Kunden kan ellers henvende seg til Bankens for å få tilgang til prospektene.

Bankens opplysningsplikt overfor myndigheter, klageorgan og andre

Bankens har uavhengig av den lovpålagte taushetsplikten plikt til å registrere og gi opplysninger om de andelseiere Bankens er forvalter for i henhold til Forskrift til verdipapirfondloven av 21. desember 2011 nr. 1467 §§ 13-3 og 13-4.

Bankens inneståelse

Kundens verdipapirfondsandeler som er forvalterregistrert hos Bankens skal til enhver tid være registrert på Bankens forvalterkonto og Kundens depotkonto. Bankens plikter å holde verdipapirfondsandeler som Kunden eier atskilt fra Bankens egne finansielle instrumenter, herunder verdipapirfondsandeler.

Årsregnskap, årsberetning og delårsrapporter

Kunden samtykker til at årsregnskap, årsberetning og rapport om det enkelte verdipapirfond ikke skal sendes kunden, men være allment tilgjengelig for Kunden på den enkelte forvaltningsleverandørs sin hjemmeside eller via Bankens sine nettsider. Kunden kan på særskilt forespørsel til bankens få slik informasjon skriftlig.

Andelseiermøte

Kunden vil elektronisk motta informasjon om andelseiermøter, herunder prosedyre for Kundens oppmøte på andelseiermøter. Det gjøres oppmerksom på at Kunden må følge de prosedyrer som oppgis dersom Kunden ønsker å stille på andelseiermøte.

12 RAPPORTERING TIL KUNDER

Banken vil ved sluttseddel/bekreftelse eller på annen måte straks rapportere til Kunden om de tjenester det har utført eller de avtaler som er inngått. I den grad det er relevant vil sluttseddel/bekreftelse omfatte opplysninger om omkostninger i forbindelse med den handel som er gjennomført for Kunden i henhold til rettsregler som gjelder for dette. Utover dette vil sluttseddel/bekreftelse inneholde informasjon i henhold til den til enhver tid gjeldende rett.

Kunden vil i tillegg motta en halvårlig rapport som viser de finansielle instrumentenes resultater og de kostnader og gebyrer som er knyttet til dem.

Banken forbeholder seg rett til å korrigere åpenbare feil i sluttseddel eller annen bekreftelse. Slik korrigerings skal gjøres straks feilen blir oppdaget.

13 HANDEL PÅ VEGNE AV MINDREÅRIGE OG UMYNDIGE

Verdipapirfondsandeler i umyndiges navn disponeres av vergene i fellesskap dersom ikke annet er bestemt av vergene eller Statsforvalteren.

14 ANGRERETT

Ved fjernsalg av tjenester til forbruker har kunder som er forbruker angrerett på 14 dager etter avtale om tjeneste ble inngått. Angreretten gjelder likevel ikke for handel i finansielle instrumenter som omfattes av disse Forretningsvilkårene.

15 HANDEL I UTLANDET, HERUNDER OPPBEVARING AV KUNDERS AKTIVA

For handel med og oppgjør av utenlandske finansielle instrumenter henvises til de handelsregler og oppgjørs- eller leveringsbetingelser som er fastsatt i det land eller av det regulerte markedet hvor de finansielle instrumenter er kjøpt eller solgt. Det vises forøvrig til den særskilte avtale som vil kunne inngås for denne type handel.

16 GODTGJØRELSE

Kunden betaler for de tjenester som Banken yter enten ved et formidlingshonorar direkte til Banken («nettofond») eller indirekte i form av returprovisjon via fondsforvalter («bruttofond»). I enkelte tilfeller vil også investeringer i bruttofond inngå i beregningsgrunnlaget ved beregning av formidlingshonoraret, sennærmere den til enhver tid gjeldende prisliste. I de tilfeller investeringer i bruttofond inngår i beregningsgrunnlaget ved beregning av formidlingshonoraret, vil Banken bare belaste kunden for den andel av avtalt formidlingshonorar som overstiger mottatt returprovisjon.

Det vises for øvrig til kundeavtalen.

I tillegg til formidlingshonorar kommer evt. tegnings- eller innløsningsgebyr ved kjøp eller salg av andeler i verdipapirfond og forvaltningshonorar til fondsforvalter. Eventuelle øvrige kostnader til Banken vil fremgå av den til enhver tid gjeldende prisliste. Kostnader til fondsforvalter for det enkelte fond fremkommer av det enkelte fonds nøkkelinformasjon. Enkelte fond kan i tillegg ha suksesshonorar.

Kunden vil før gjennomføring av en tjeneste motta nærmere informasjon om betalingsbetingelser og de totale kostnader Kunden skal betale for det enkelte finansielle instrumentet, investeringstjenesten eller tilknyttet tjeneste. Om kostnadene ikke kan angis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses.

Banken forbeholder seg retten til å gjøre fradrag i Kundens tilgodehavende (motregning) for Bankens krav mot Kunden, herunder formidlingshonorar.

17 ANSVAR OG ANSVARSFRI TAK

Banken er ansvarlig overfor Kunden for oppfyllelse av kjøp eller salg den har sluttet på vegne av eller med Kunden. Dette gjelder likevel ikke dersom Kunden på forhånd har godkjent den annen part som motpart i handelen.

Banken påtar seg intet ansvar for oppgjør dersom Kunden ikke stiller til disposisjon for Banken de avtalte midler og/eller finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Banken er heller ikke ansvarlig dersom en uegnet eller uhensiktsmessig tjeneste ytes som følge av at Kunden har gitt Banken ufullstendige eller uriktige opplysninger.

Banken påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres Kunden som følge av at Kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

Banken eller dens ansatte er for øvrig ikke ansvarlig for Kundens tap så lenge Banken eller dens ansatte ved rådgivning eller gjennomføring av ordre eller oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Banken har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Banken eller dens ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlatelser dersom Banken ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra Kunden påtar Banken seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

Banken er uansett ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Bankens kontroll, herunder strømbrydd, feil eller brudd i elektroniske databehandlingssystemer eller telenett mv., brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter.

18 SIKKERHETSSTILLELSE

Banken er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond i samsvar med gjeldende lovgivning. Sikringsfondet skal gi dekning for krav som skyldes dets medlemmers manglende evne til å

tilbakebetale penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres og forvaltes av medlemmene i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester og/eller visse tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil kroner 200.000 per Kunde.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger, eller Kunder som har ansvar for, eller har fått fordel av, forhold som vedrører Banken, når slike forhold har forårsaket Banken økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av Bankens økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringselskaper verdipapirforetak, verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser og pensjonsfond, eller fra eventuelle konsernselskaper av Banken.

19 TILTAK MOT HVITVASKING, FINANSIERING AV TERRORISME OG SANKSJONER

Banken er underlagt lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven) med tilhørende forskrift. Lovens formål er å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering, og Banken er etter loven ilagt en del plikter.

Banken er pliktig å utføre kundetiltak ved opprettelse av kundeforholdet og foreta løpende oppfølging av Kunden underveis i kundeforholdet. Som ledd i utføring av kundetiltak må Banken innhente og bekrefte opplysninger fra Kunden, blant annet innhenting av personalia, beskrivelse av Kundens virksomhet, bekreftelse av Kundens identitet, dokumentasjon av eventuelle fullmaktsforhold, opplysninger om reell rettighetshaver og/eller politisk eksponert person, opplysninger om kundeforholdets formål og art, samt opplysninger om formuens og midlenes opprinnelse.

Kunden er forpliktet til å gi opplysninger i tråd med hvitvaskingsregelverket, slik at Banken kan oppfylle sine plikter i henhold til hvitvaskingsloven, slik den til enhver tid gjelder. Kunden plikter å holde Banken til enhver tid orientert om endringer i overnevnte opplysninger.

I henhold til gjeldende hvitvaskingslov skal ikke Banken etablere kundeforhold eller utføre transaksjoner hvor krav til kundetiltak ikke kan ivaretas. Dersom Kunden ikke gir de opplysninger som Banken er forpliktet til å innhente, eller dersom andre påkrevde kundetiltak ikke kan gjennomføres, kan Banken avvikle kundeforholdet.

Banken plikter å etterleve sanksjoner vedtatt i lover og reguleringer. Dette kan blant annet forhindre Banken å etablere eller opprettholde kundeforhold til fysiske eller juridiske personer som er omfattet av sanksjoner.

Kunden er kjent med at Foretaket er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkeltransaksjoner. Dette kan skje uten at Kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

20 OPPLYSNINGSPLIKT OVERFOR MYNDIGHETER, KLAGEORGAN OG ANDRE

Banken vil uavhengig av lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om Kunden, Kundens transaksjoner, innestående på klientkonto og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av gjeldende rett.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan gis til dem som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer. Likeledes anses Kunden å ha samtykket i at slike opplysninger kan meddeles Verdipapirforetakenes Forbunds Etiske Råd eller Finansklagenemnda der dette er påkrevet for behandlingen av klagesaker.

21 ENDRINGER

Disse forretningsvilkår kan endres med bindende virkning for foretakets kunder dersom endringene ikke er til ugunst for foretakets kunder. I slike tilfeller gjelder endringene fra det tidspunkt kundene får melding om endringene. Ved eventuelle endringer til ugunst for foretakets kunder, gjelder en varslingsplikt på to måneder før endringene settes i verk.

Dersom Kunden motsetter seg endringene, må Kunden i begge tilfeller som nevnt ovenfor, melde fra til foretaket før det oppgitte tidspunktet for ikrafttredelse av endringene. En slik melding gir foretaket rett til å si opp avtalen med Kunden.

Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom Kunden har oppgitt e-post adresse til Foretaket. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner med videre som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

22 FEILAKTIG REGISTRERING I DEPOT MED MER

Dersom Banken eller dennes representant ved en feil skulle komme til å registrere verdipapirer i et depot eller sette inn midler på en konto, har Banken eller dennes representant rett til å korrigere feilregistreringen eller feilinnskuddet. Kunden har ingen krav overfor Banken i forbindelse med en slik feil. Dersom kunden disponerer slike feilregistrerte verdipapirer eller feilinnskutte midler, skal kunden snarest mulig levere dem tilbake til Banken. Dersom kunden ikke oppfyller nevnte plikter har Banken, i tilfelle kundens disponering over verdipapirene, rett til å kjøpe inn de aktuelle verdipapirer og belaste kundens konto med det som kreves til dekning av Bankens krav i denne sammenheng, og i tilfelle kundens disponering over midler, rett til å belaste kundens konto med det aktuelle beløp. Dersom Banken eller dennes representant har foretatt slike korrigeringer som beskrevet ovenfor, plikter Banken å underrette kunden om dette.

Det som er beskrevet ovenfor, gjelder også dersom Banken eller dennes representant i en annen forbindelse har registrert verdipapirer på depotet eller satt inn midler på konto som ikke rettmessig tilkommer kunden. Banken kan unnlate å korrigere ved ubetydelige feil.

23 TOLKNING

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale, skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfeller der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår, skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

24 KUNDEKLAGER

Kunden kan inngi klage til Banken. Det bør klart fremgå at det dreier seg om en klage. Bankens retningslinjer for behandling av Kundeklager er tilgjengelige på Bankens nettsider.

Dersom Kunden ikke er tilfreds med klagebehandlingen hos Banken, kan Kunden bringe klagen inn for Finansklagenemnda.

Utenlandske Kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Banken i relasjon til sine forpliktelser overfor Banken, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

25 VERNETING, LOVVALG OG TVISTELØSNING

Tvister i forholdet mellom Kunden og Banken, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene skal løses etter norsk rett med Rana tingrett som (ikke-eksklusivt) verneting. Kunder med utenlandsk verneting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til disse forretningsvilkår fremmes for Rana tingrett. Kunder med verneting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av Banken ved slikt verneting dersom Banken ønsker dette.

26 BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNINGER

Banken er behandlingsansvarlige for personopplysninger.

Personopplysninger vil bli behandlet i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Formålet med behandlingen av personopplysninger er gjennomføring av de avtaler som inngås mellom Banken og Kunden, administrasjon og fakturering/oppgjør samt markedsføring av investeringsprodukter og tjenester.

Personopplysninger kan ved lovbestemt opplysningsplikt bli utlevert til offentlige myndigheter. Dette gjelder også ved myndighetsrapportering av transaksjoner i samsvar med gjeldende regler. Kunden kan be om informasjon om hvilken behandling Banken foretar, og hvilke opplysninger som er registrert. Kunden kan kreve retting av uriktige eller mangelfulle opplysninger, samt kreve sletting av opplysninger når formålet med behandlingen er gjennomført og opplysningene ikke kan brukes/arkiveres til annet formål.